

Interessant om weten

Woestijn

In een woestijn is er weinig te zien. Daardoor doet een woestijn nadenken over wat belangrijk is in het leven.

In de bijbel is de woestijn de plaats waar men honger en dorst lijdt en waar men getest wordt op de diepgang van het engagement en op de sterkte van de trouw aan God. Het is een plaats waar men zich voorbereidt op een nieuwe taak.

Veertig

Als men in de bijbel 'veertig' schrijft, wil dat niet zeggen: 'precies veertig'. Het is de tijd die nodig is om zich op iets voor te bereiden. Zo was Jezus veertig dagen in de woestijn vooraleer Hij overal in Palestina rondtrok. En het joodse volk trok veertig jaar door de woestijn. Pas daarna kon het in het Beloofde Land gaan wonen.

Zoon van God

Titel die gegeven werd aan wie op een bijzondere wijze door God bemind werd.

Duivel (Grieks: diabolos):

Letterlijk: hij die er zich tussengooit en een bepaalde orde verstrooit.

B.v. het verbond tussen Jezus en de Geest / God.

De duivel verpersoonlijkt het kwade (goddeloosheid, onrecht...).

De voorstelling van de duivel met bokkenpoten, een staart en horens is een volkse inkleuring van deze ervaring.

Tekst

*Toen werd Jezus door de Geest naar de **woestijn** gebracht om door de duivel op de proef gesteld te worden.*

*Na **veertig** dagen en veertig nachten vasten kreeg Hij tenslotte honger.*

De beproever kwam naar Hem toe en zei:

*'Als U de **Zoon van God** bent, zeg dan dat deze stenen brood worden.'*

Hij antwoordde: 'Er staat geschreven:

De mens zal niet leven van brood alleen, maar van ieder woord dat uit de mond van God komt.'

*Toen nam de **duivel** Hem mee naar de heilige stad,*

zette Hem op de rand van de tempel,

en zei: 'Als U de Zoon van God bent,

spring dan naar beneden.

Want er staat geschreven:

Zijn engelen zal Hij bevelen

U op hun handen te dragen,

zodat U aan geen steen uw voet zult stoten.'

Jezus zei hem:

'Er staat ook geschreven:

U zult de Heer uw God niet op de proef stellen.'

Weer nam de duivel Hem mee,

nu naar een zeer hoge berg.

Hij liet Hem alle koninkrijken van de wereld zien met al hun pracht,

en zei: 'Dit alles zal ik U geven,

als U voor mij in aanbidding neerval.'

Toen zei Jezus hem: 'Ga weg, satan.

Want er staat geschreven:

De Heer uw God zult u aanbidden en Hem alleen dienen.'

Toen liet de duivel Hem met rust,

en er kwamen engelen om Hem van dienst te zijn.

Stilstaand bij de tekst

Deze tekst wordt aan het begin van de veertigdagentijd voorgelezen, omdat ze herinnert aan de veertig dagen die Jezus in de woestijn doorbracht als voorbereiding op zijn 'openbaar' leven.

Die veertig dagen waren op zich al een herinnering aan de veertig jaar die het joodse volk in de woestijn doorbracht, vooraleer het in het beloofde land aankwam. Zo kregen ze veertig jaar de tijd om zich de geboden eigen te maken die aan het begin van deze tocht werden gegeven.

Deze tekst is een soort programma-verklaring van Jezus. Wat Hij afwijst brengt je op het spoor van wat Hij belangrijk vindt.

Nl. Niet materieel voordeel (brood), noch hebzucht (veel hebben), noch hoogmoed (kicks, sensationele uitdagingen), maar het doen van wat God voor de mens goedvindt.

Wat dit inhoudt, wordt duidelijk in het verdere evangelie. Wat Jezus doet en zegt, brengt je geleidelijk op de hoogte van wat God wil: aandacht voor wie in nood is, liefde, rechtvaardigheid, vrede...

Bij het vereenvoudigen van de bijbeltekst

In het verhaal van Matteüs is er sprake van de duivel. Kinderen kunnen in de duivel nog geen verpersoonlijking zien van de tweestrijd die zich in het gemoed van de mens kan afspelen. Daarom wordt hij bij het herschrijven niet met naam genoemd en wordt de bekoring omschreven als een innerlijk gesprek met zet en tegenzet.

Vereenvoudigde tekst

*Nadat Jezus door Johannes gedoopt is,
trekt Hij naar de woestijn.*

Daar blijft Hij veertig dagen zonder te eten.

Jezus denkt na en bidt.

Hij vraagt aan God: 'Wat wil Jij dat ik doe?'

Na veertig dagen krijgt Jezus honger.

Overal ziet Hij grote en kleine stenen.

*Hij denkt: 'Als Ik nu eens tot deze stenen zeg
dat ze broden moeten worden...'*

Maar dan bedenkt Jezus zich en zegt bij zichzelf:

'Waarom zou Ik dat doen?'

Een mens leeft niet van brood alleen.'

Dan komt Jezus op het dak van de tempel.

Hij denkt: 'Als Ik zo belangrijk ben voor God,

dan kan Ik rustig naar beneden springen.

God zal er dan wel voor zorgen

dat ik mijn voeten niet breek.'

Maar dan bedenkt Hij zich en zegt bij zichzelf:

'Waarom zou Ik dat doen?'

Zoiets moet Ik toch niet aan God vragen.'

Dan komt Jezus op een hoge berg.

Van daaruit ziet Hij heel veel.

Hij denkt: 'Als alles wat Ik zie nu eens van Mij zou zijn, dan...'

Maar dan bedenkt Jezus zich en zegt bij zichzelf:

'Waarom zou Ik dat willen? Alleen wat God wil is belangrijk.'

Dan gaat Jezus weg uit de woestijn en zegt tot de mensen:

'Het rijk van God is nu heel dichtbij. Begin anders te leven!'

C.L. 29-02-1996

Als je deze tekst vertelt...

... hou er dan rekening mee dat bezit, succes en macht niet bij voorbaat kwade dingen zijn. Het al of niet goed zijn ervan hangt af van de manier waarop men ermee omgaat.

Suggesties

Grotere kinderen

Gesprek

. Jezus gaat gedurende veertig dagen de woestijn in.
Wat is een woestijn? Hoe ziet die eruit? Is er eten in de woestijn?
Is er in ons leven iets wat je met zo'n woestijn kunt vergelijken?
Een plekje waar je door niemand gestoord wordt?
B.v. Plekje in de tuin, eigen kamer, bij oma of opa, aan zee op vakantie ...)

. Jezus zegt: 'Een mens leeft niet van brood alleen'
Waar kan een mens nog van leven?

Activiteit: mogelijkheid 1

Materiaal

Drie ballonnen, drie stokken, drie latjes, repen papier, touw, speld.

Vooraf

Blaas drie ballonnen op en maak ze vast aan een stok, alsof ze een hoofd zijn. Bevestig aan die stok horizontaal een lat. Aan die lat hang/kleef je repen papier. Zo lijkt het alsof je drie figuren hebt, die met de armen wijd open staan.

Vertellen

Vertel over Jezus in de woestijn. (Zie: zondagsevangelie)

Drie bekeringen

Toon de drie figuren die je gemaakt hebt, en zeg dat ze de drie bekeringen van Jezus voorstellen. Ga daar dieper op in:

FIGUUR 1: (van stenen brood maken) "hebben, hebben, hebben"
Wanneer willen jullie alles voor jezelf?
Wanneer is dat al eens gebeurd? Wat heb je toen gedaan?
Schrijf de antwoorden (met trefwoorden) op de repen papier.

FIGUUR 2: (vanuit de hoogte springen) "Stoeffen, opschepper"
Hoe zorg je ervoor dat iemand naar je omkijkt?

Informatie en documentatie bij het liturgisch jaar B
Chantal Leterme

Schep je soms op over dingen die je niet hebt of niet kunt?
Schrijf de antwoorden (met trefwoorden) op de repen papier.

FIGUUR 3: (heersen en macht) "Ik ben de baas"

Spelen jullie soms de baas over iemand? De leerlingen vertellen over een situatie op de speelplaats: wie kiest het spel.
Of: wie speelt thuis de baas over zus of broer?
Schrijf de antwoorden (met trefwoorden) op de repen papier.

Besprek:

Wil Jezus zijn zoals één van de 3 figuren? Hoe wil Hij dan wel zijn?
Wie zou jij willen zijn? Lukt dat?

Activiteit: ballonnen stukprikken

Als we niet willen zijn zoals die drie figuren, dan kunnen we ze net zo goed stukprikken.
De ballonnen worden stuk geprikt.

Activiteit: mogelijkheid 2

Materiaal

Papier en iets om te schrijven.

Vertel de kinderen dat ze bij iemand mogen overnachten. Ze krijgen maar één tas om hun spullen in te steken. Daarin mogen tien kledingstukken en drie stukken speelgoed. De kinderen maken een lijstje van de kleding die ze willen meenemen en van het speelgoed. Daarna zeg je dat ze ook nog iets moeten meenemen als geschenk voor de personen waarbij ze gaan overnachten (bv opa/oma, tante/oom). Daarvoor moeten ze drie kledingstukken doorstrepen.
Besprek: was dat moeilijk? Waarom?

Zeg dan dat de tas eigenlijk te klein is. Eén stuk speelgoed kan niet mee. De kinderen strepen één stuk speelgoed door.
Besprek: hoe vond je dat?

Laat de kinderen opnieuw naar hun lijstje kijken.
Besprek:
Zou er nog iets uit weg kunnen?

Zou de vakantie daar minder tof door worden?

(Inspiratie: J. BRUGMAN, Prettige zondag!, Kinderwoorddiensten voor het jaar A, Gooi en sticht - Baarn, 1995, p. 41)

De kinderen stellen met deze activiteit vast dat soberheid best te doen is.

Trek de activiteit door naar de veertigdagentijd.

Wat kan minder, soberder, zodat ze meer tijd, aandacht hebben voor anderen en voor God.

De ideeën die de kinderen daarover hebben, schrijven ze op 'voetstappen', op linten (voor in de paasboom), op een kalender of op...
(zie voor meer documentatie: info bij de veertigdagentijd)

Activiteit: mogelijkheid 3

Materiaal

- omslagen
- velletjes papier
- schrijfgerei

'Voor mij is de veertigdagentijd gelijk aan een stoeltje met drie poten.

Bij elke poot past één woord: bidden, soberheid en delen.

Er mag geen poot ontbreken of het stoeltje zakt in elkaar. Het is een opdracht om 40 dagen lang aan deze drie woorden te blijven denken.'

Mark, 36 jaar.

Volgens Mark zijn bidden, soberheid en delen drie belangrijke aspecten van de veertigdagentijd. Maak bij elk van die drie woorden een voornemen. Steek die drie voornemens in een omslag. Kijk met Pasen of je ze nagekomen bent.

(Inspiratie: S. VERHULST in ZL 29/30 – 2006, p. 17-18)

*Veertigdagentijd betekent
dat je veertig dagen tijd krijgt
om je af en toe eens terug trekken
op je eigen plaats,
jouw woestijn,
jouw bos,
jouw kamer.*

*Het is stilstaan
en voelen
hoe belangrijk andere mensen zijn
Het is soms 'neen' kunnen zeggen
en kiezen voor weinig.
Zo kan men meer tijd maken
voor de anderen en voor God.*